

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	48-254-01-86
Дата	06.12.2022г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ

1737
Мрия

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 71, ал. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието, съгласно методологията – приложение към ПОДНС.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Тодоров Костадинов

Соня Ана

Петър Николаев Петров

Николай Георгиев Дренев

Стефан Николов Татанов

Константина Венциславова Петрова

Стефан Добринов Селянов

Борис Димитров Анастасов

Коста Георгиев Стоянов

Димитър Маченов Мачиев

Ивелин Арванов Арванов

Даниел Петров Петров

Никола Ангелов Димитров

Александар Димитров Арванов

Усо Георгиев Павел
Десислава Николаевна Георгиева

Димо Георгиев Димитров

Удино Васильев Васильев

Евгений Григорьевич

Климент Павлович Уликов

Проект!

**ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
ТЪРГОВСКИ ЗАКОН**

В сила от 01.07.1991 г.

Отразена деноминацията от 05.07.1999 г.

Обн. ДВ. бр.48 от 18 Юни 1991г., изм. ДВ. бр.25 от 27 Март 1992г., изм. ДВ. бр.61 от 16 Юли 1993г., изм. ДВ. бр.103 от 7 Декември 1993г., доп. ДВ. бр.63 от 5 Август 1994г., изм. ДВ. бр.63 от 14 Юли 1995г., изм. ДВ. бр.42 от 15 Май 1996г., изм. ДВ. бр.59 от 12 Юли 1996г., изм. ДВ. бр.83 от 1 Октомври 1996г., изм. ДВ. бр.86 от 11 Октомври 1996г., изм. ДВ. бр.104 от 6 Декември 1996г., изм. ДВ. бр.58 от 21 Юли 1997г., изм. ДВ. бр.100 от 31 Октомври 1997г., изм. ДВ. бр.124 от 23 Декември 1997г., доп. ДВ. бр.39 от 7 Април 1998г., доп. ДВ. бр.52 от 8 Май 1998г., изм. ДВ. бр.70 от 19 Юни 1998г., изм. ДВ. бр.33 от 9 Април 1999г., доп. ДВ. бр.42 от 5 Май 1999г., изм. ДВ. бр.64 от 16 Юли 1999г., изм. ДВ. бр.81 от 14 Септември 1999г., изм. ДВ. бр.90 от 15 Октомври 1999г., изм. ДВ. бр.103 от 30 Ноември 1999г., изм. ДВ. бр.114 от 30 Декември 1999г., изм. ДВ. бр.84 от 13 Октомври 2000г., изм. ДВ. бр.28 от 19 Март 2002г., изм. ДВ. бр.61 от 21 Юни 2002г., доп. ДВ. бр.96 от 11 Октомври 2002г., изм. ДВ. бр.19 от 28 Февруари 2003г., изм. ДВ. бр.31 от 4 Април 2003г., изм. ДВ. бр.58 от 27 Юни 2003г., изм. ДВ. бр.31 от 8 Април 2005г., изм. ДВ. бр.39 от 10 Май 2005г., изм. ДВ. бр.42 от 17 Май 2005г., изм. ДВ. бр.43 от 20 Май 2005г., изм. ДВ. бр.66 от 12 Август 2005г., изм. ДВ. бр.103 от 23 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.38 от 9 Май 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 21 Юли 2006г., изм. ДВ. бр.80 от 3 Октомври 2006г., изм. ДВ. бр.105 от 22 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.92 от 13 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.104 от 11 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.67 от 29 Юли 2008г., изм. ДВ. бр.70 от 8 Август 2008г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Ноември 2008г., изм. ДВ. бр.108 от 19 Декември 2008г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.23 от 27 Март 2009г., изм. ДВ. бр.32 от 28 Април 2009г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.41 от 1 Юни 2010г., изм. ДВ. бр.101 от 28 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.14 от 15 Февруари 2011г., изм. ДВ. бр.18 от 1 Март 2011г., изм. ДВ. бр.34 от 29 Април 2011г., изм. ДВ. бр.53 от 13 Юли 2012г., изм. ДВ. бр.60 от 7 Август 2012г., доп. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.20 от 28 Февруари 2013г., изм. ДВ. бр.27 от 25 Март 2014г., доп. ДВ. бр.22 от 24 Март 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.95 от 8 Декември 2015г., изм. ДВ. бр.13 от 16 Февруари 2016г., изм. и доп. ДВ.

бр.105 от 30 Декември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.62 от 1 Август 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 22 Декември 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 16 Февруари 2018г., доп. ДВ. бр.27 от 27 Март 2018г., изм. ДВ. бр.88 от 23 Октомври 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.28 от 5 Април 2019г., доп. ДВ. бр.33 от 19 Април 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.83 от 22 Октомври 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.64 от 18 Юли 2020г., изм. ДВ. бр.104 от 8 Декември 2020г., доп. ДВ. бр.25 от 29 Март 2022г.

§1. Чл. 343. (Нов - ДВ, бр. 83 от 1996 г.) :

Чл. 343 се изменя по следния начин:

- 1) **Рискът от случайното погиване или повреждане на вещта при финансов лизинг, вследствие на непредпазливо или престъпно деяние или противозаконното отнемане на лизинговата вещ е за дееца или за застрахователя в случаите, когато вещта е била застрахована.**
- 2) **В случаите на противозаконното отнемане на лизинговата вещ, която е била застрахована за такъв риск изцяло в полза на лизингодателя, всяка от страните по договора за финансов лизинг разполага с правото да го развали с обратна сила, като в такъв случай лизингополучателят има право да получи обратно всички платени от него суми.**

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Гогоров Костадинов
Светко Пинев

Петър Николов Петров

Николай Георгиев Ренев

Стефан Николов Гасанов

Константина Венциславова Петрова

Станислав Добринов Гаяков

Борис Димитров Аладжиев

Космина Георгиева Стоянова

Димитър Паченов Пачев

Иван Печев Печев

Ганя Петров Петров

Илиана Ангелова Вилмирова

Александър Ананасов Ананасов

Уро Георгиев Георгиев

Десислава Митрева Георгиева

Димитър Георгиев Димитров

Уро Георгиев Георгиев

Знама Цветкова Цветкова

Иван Паченов Пачев

МОТИВИ

Предлаганите промени са в Закона за изменение и допълнение на ТЪРГОВСКИ ЗАКОН (ЗИД на ТЗ) в Глава Двадесет и трета ДОГОВОР ЗА ЛИЗИНГ от ТЗ в частта, касаеща уреждане на отношенията между лизингодател и лизингополучател при хипотезата на риск от погиване или повреждане на вещта. Промените са обусловени от необходимостта от актуален и недискриминационен подход при прилагане на критериите, от които да се ръководят страните по сключен договор за финансов лизинг и при определяне материалната отговорност в случаите на погиване на вещи, обекти на лизингов договор, погинали вследствие на престъпни деяния, но застраховани за такъв риск в полза на лизингодателя.

Към настоящия момент прилагането на действащата разпоредба при съдебен спор за финансов лизинг главницата се дължи във всички случаи от лизингополучателя, дори при погиване на обекта на лизинга, тъй като рискът е за него (чл. 343 ТЗ) и главницата съставлява именно кредитния елемент в лизинговото правоотношение, като този зает ресурс следва да бъде върнат от лизингополучателя. В случаите на сключен финансов лизинг за МПС при общи условия обаче, са налице следните особености:

- този договор включва и клаузи за задължително т.нар. самоучастие от лизингополучателя – а именно заплащането на „авансова“ парична сума при сключване на договора, която е различна от регулярните лизингови вноски;

- същия включва и задължение на лизингополучателя да заплати застрахователна премия за застраховка „каска“, включваща и риск от противозаконно отнемане на вещта (кражба), която застрахователна полиция обаче е сключена не в негова полза, в полза на лизингодателя (собственик на вещта). Възможно е застрахованата стойност да е дори по-висока от стойността, посочена в договора за финансов лизинг, с цел обезпечаване във всички случаи печалбата на лизингодателя;

- същия включва и задължение на лизингополучателя да заплати към лизингодателя и различни съпътстващи сключването на договора т.нар. „административни разходи“ (като т.нар. такса за разглеждане и одобрение на заявление за финансов лизинг от служителите на лизингодателя и др.);

- впоследствие, когато лизингополучателят е приел владението и ползването на лизингованата вещ, а заедно с това и рисковете от нейното погиване, то при евентуално осъществяване на застрахования риск „кражба“, застрахователят изплаща обезщетението на собственика на вещта, т.е. на ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ – а не на лизингополучателя; В някои случаи това обезщетение дори е по-голяма сума от посочената цена за придобиване собствеността върху лизингованата вещ, посочена в договора;

- Като резултат от горното, договорът за финансов лизинг се прекратява занапред, тоест лизингополучателят, макар да е дал парична

сума за самоучастие, както и месечни лизингови вноски, не получава друга, заместваща вещь със същите характеристики наместо открадната до края на срока на договора, въпреки, че лизингодателят е бил обезщетен В ПЪЛЕН РАЗМЕР от застрахователя. При което прекратяване занапред по смисъла на сегашната редакция на чл.343 ТЗ финансовите последици са единствено за лизингополучателя, който:

1) губи сумата на самоучастието, която е заплатил при сключване на договора за финансов лизинг;

2) губи платените до момента месечни лизингови вноски;

3) губи платените т.нар. „административни разходи“ по сключване на договора, както и

4) губи и платената от него сума на застрахователна премия, сключена не в негова полза, а в полза на лизингодателя.

За сметка на горното се получава обогатяване на лизингодателя, който:

1) Получава от застрахователя обезщетение, което най-малкото покрива цената, на която е отдал лизингованата вещь и респективно и печалбата му;

2) Възможно е той да е застраховал лизингованата вещь за по-голяма стойност и да получи и по-голяма сума на обезщетение от цената по сключения договор за финансов лизинг;

3) Задържа и сумата на самоучастието;

4) Задържа и получените до момента регулярни месечни лизингови вноски.

5) Вече са му заплатени всички т.нар. „административни разходи“ по сключването на договора за финансов лизинг, вкл. и застрахователната премия в негова полза.

В съвременния свят тази настояща редакция на чл.343 от Търговския закон е неактуална и несправедлива и в противоречие с чл. 45-49 ЗЗД и чл. 55-59 ЗЗД.

Затова с предложеното изменение в чл.343 ТЗ нормата му се хармонизира с разпоредбите на ЗЗД, касателно институтите на неоснователното обогатяване и непозволеното увреждане.

Предлаганото изменение в чл.343 ТЗ касае точно онези субекти на правото, които са наематели съгласно чл. 232 и чл. 233, ал. 2 от Закона за задълженията и договорите с право да придобият вещьта след изплащането на определена сума. Финансиращият субект придобива правото на собственост с обект определена вещь, но не, за да е негов носител и да упражнява включените в това право правомощия, а единствено с цел да обезпечи ползването ѝ от лизингополучателя, който да я придобие след изтичане срока на договора или предсрочно. За разлика от кредитирането обаче, при което винаги се предоставят парични средства, при финансовия лизинг финансирането е трансформирано в определена вещь, избрана и поръчана от финансиращия субект. Правният интерес при договора за

финансов лизинг не се свежда само до правото на лизингополучателя да ползва вещта, предмет на договора на лизинг, но основно цели да задоволи интереса му от придобиване правото на собственост върху вещта. И при кредита, и при финансовия лизинг заетата от финансиращия субект сума формира главницата по договора.

С исканото изменение се отстранява несправедливата тежест на закона, изцяло поемана и то в пълен размер като финансови последици от добросъвестни лизингополучатели, чийто взети съгл. договор за финансов лизинг договори вещи са станали обект на противозаконно отнемане, но са били застраховани за подобен риск, обаче обезпечен изцяло в полза на лизингодателите.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Говоров Костадинов
Цорго Пнев

Петър Николаев Петров,
Николай Георгиев Дренчев

Стефан Николов Таслаков
Константина Венциславова Петрова,

Стамислав Хобринов Бояков
Борис Димитров Аладжиев

Коста Георгиев Стоянов

Димитър Паменив Пайков
Ивемин Жерланов Жерланов
Лазар Петров Петров

Никола Ангелов Вилишев

Александър Димитров Димитров

Иво Георгиев Русев

Десислава Илиева Георгиева

Димитър Георгиев Дренчев

Ubanro Respuet Esped

Francan 8 31 26 Fran

Kument Namerob Ulonob Ulenuth